

DEO DUCE
MEDITATIO S. EVANGELII,
D O M I N I C Æ 2.
POST TRINITATIS,
Additis S. Patrum dictis, Quæstio-
numq; aliquot decisione, ad uberiorem Textus, cum o-
pus est, Explicationem & Hæterodoxorum refutationem.

Q U A M
In Regiâ Aboënsi Academia,

P R E S I D E
DN. ÆSCHILLO PETRÆO.
S. S. Th. Doct. Profess: & Civitatis ejusdem Pastore.

Examini subiicit, in Auditorio Majori, horis solitis,
Ad diem Junij, ANN I M. DC. LI,

JOSEPHUS OLAI FORLOSENIUS
CALMARIA-SMOLANDUS.

Theophyl. in Lucam.

Quis est servus ille? Is qui forma servi assumpta, filius Dei homo factus, & ut homo, missus esse dicitur. Attende quomodo non dixerit servum illum suum, illum proprio dixit, qui iuxta formam humanam ei placuit, & servivit.

Lyra in hunc locum.

*Nota quod in hac tercia invitatione non dicitur invita sed compelle intrare. Qui enim huius mundi adversitatibus fracti: ad Dei amorem redeunt: Atq; à præsen-
tis vitez desideriis corriguntur: Illi non nisi compulsi intrant.*

A B O Æ,

Imprimebas PETRUS WALD/ Acad. Typog: 1652.

Plurimum Reverendo & Præcellentissimo VIRO,
DN. M. SAMUELI ENAN-
DRO, Inclytæ Calmariensis Superintendentiaæ Præ-
suli Exoptatissimo, Nec non Civitatatis Calm. Pastori vigilantissi-
me, & Consistorii ibidem Ecol. Präfidi amplissimo; Mezenati suo ac Patrono
MAGNO, Reverenter suspiciendo, colendo,

E T
Reverendo ac Clarissimo VIRO,
DN. M. NICOLAO HOLGERI
Schola Calm: Rectori maxime industrio; Consistorij; Ad-
cessori gravissimo; Evergeti suo & Promotori, singulati animi obser-
vantia perpetim prosequendo.

N E C N O N
Clarissimis, Praestansissimis, simul ac Venerandis
& Humanissimis VIRIS,
DN. M. NICOLAO O. | **DN. M. PETRO J. UN-**
CALMI: Pastori in Fagerhult
meritissimo; Benefactori suo
etiam fautori atatèna honorando.
DN. O LAO PETRI,
Pastori in Förlösa per vigilis, Pa-
tri Charissimos, omni honoris
& amoris genere prosequendo.

DN. SAMUELI Mich.
GUUNÆRO, Pastori in
Bono fidissimo, Benefactori
suo gratâ memoriam commemorando,

Sacrum hocce & Aead: Tyrocinium in d. bitam observantia;
honoris & gratitudinis tesseram, devotè, Reverenter, si-
nalites & officiose inscribere ac fieri ut debuit, ita & voluit.

JOSEPHUS O. FORUGENIUS⁹
RESPONDENS.

MEDITATIO S. EVANGELII.

DOMINICÆ II.
POST TRINITATIS

In sancte & summe laudande TRINITATIS, PATRIS,
FILII, & SPIRITUS SANCTI Nomine.

Sapientia edificavit sibi domum, excidit columnas septem. Immolarvit victimas suas, miscuit vinum, proposuit mensam suam. Misit ancillas suas, ut vocaret ad arcem, Et ad manie civitatis, si quis est parvulus, veniat ad me. Et insipientibus locuta est: Venite, comedite Panem meum, Et bibite vinum quod miscui vobis. Eccl. usq; ad v.7, Prov, 9. Quibus verbis sapientissimus Rex Salomon loquitur de sapientia, quod domum edificaverit sibi, constantem septem columnis. Quod victimas immolaverit suas, vinum miscuerit, & proponuerit mensam suam. Quod etiam non sola velit frui hac suâ domo, his epulis & visio-ndi; sed & convivium instituerit. Miserit præterea ancillas suas, ut vocarent ad arcem civitatis. Præseripta eis formâ hac invitandi: Si quis est insipiens, veniat ad me. Et sic etiamz insipientes venite, comedite panem meum, & bibite vinum, quod n' miscui vobis. Reslinquite insipientiam, & vivetis, & ambulate per vias prudentie. Dum ita Salomon introducit sapientiam præparantem domum instruentem Convivium, vocantem ad illud insipientes, egregie depingit salomonanum Patris coelestis, & filij ejus IESU Christi Salvatoris

Nostri, qui est sapientia Patris ; erga omnes homines, qui insipientes per naturalem corruptionem nascimur. Quod præparaverit nobis ecclesiæ mansioes, & illuc sua vissima ferula proponantur. Quod semper invitaverit homines ad harum deliciarum participationē, ne negligant hoc convivium, neve huic mundanae voluptates, curas & negotia præponant hortandum sit. Quod si vocationi paruerint, venerint ad hæc palatia, ad hæc ferula ; tūm verē sunt prudentes. Secūs verò si fecerint summam produnt imprudentiam, quām comitabitur extrema pérditio, ex quā se postea nunquam extricas bunt. Hoc ipsum etiam Christus in hodierno Evangelio docebat.

Oremus etiam D̄Eum ut hodiernum Evangelium ita meditari queamus, ut cedas in Nominis Divini gloria, nobis in augmentum & incrementum Doctrinae & honorum operum, in spem & fiduciam, & tandem in aeternam beatitudinem. Dicamus igitur, PATER noster, &c.

E V A N G E L. Lucæ 14. à v. 16. ad 25.

Homo quidam apparaverat Cœnam magnam, & vocavit multos. Misit servum suum hora Cœnae, ut diceret invitatis : Venite, quia jam parata sunt omnia. Et coepérunt simul omnes excusare. Primitus dixit ei : Villam emi, & necesse mihi est exire, & videre illam. Rogo te, habe me excusatum. Et alter dixit : Juga boum emi quinq[ue]. & eo ad probandum illa. Rogo te, habe me excusatum. Et alius dixit : Uxorem duxi, & ideo non possum venire. At reversus servum, renunciavit bac Domino

suo. Tunc iratus Pater familiis, dixit servo suo: Exi
citō in plateas & vias Civitatis, & pauperes & de-
biles, claudo q̄ & cœcos introduc huc. Et ait servus:
Domine, factum est ut imperasti, & adhuc locus est.
Et ait Dominus servo: Exi in vias ac sepess, & com-
pelle intrare, ut impleatur domus mea. Dico enim
vobis, quod nemo virorum illorum qui vocati sunt,
gustabit Cœnam meam.

Parabolam proponit Christus in recitato Evan-
gelio: Quomodo homo quidam Cœnam magnam
ficerit & invitaverit multos; Miseritq; servum suum
sub horam Cœnae, dictarum invitatis ut venirent, &
quod omnia nunc essent parata. Introducit Christus,
in hac Parabola, holpites vel invitatos recusantes venu-
re, & excusantes se, quod venire non possent, & quidam
multi eorum. Indicatur etiam, quā ratione se excus-
saverint. Et quod non eadē ubi sunt excusatione. Qui-
dam dixit: Villam emi, necesse habeo exire & videre
illam, periverit etiam hic, ut esset excusatus. Quidam
sic se excusaverit, quod boves emerit, eos velit probare:
Vult & ille esse excusatus. Ilius dixit: Uxorēm duxi,
& simpliciter dicit: venire non possum, nec petit se excus-
sari. Cum servus rediens hoc renunciat Domino, irasci-
tur ille, ac dicit servo suo, ut iret citō in plateas & vias
civitatis, & pauperes ac debiles, & cœcos ac claudos in-
troducearet in domum. Quo facto, & adhuc tamen lo-
cus esset, jubetur servus exire in vias & sepess, & compel-
lere intrare, ut impletetur domus'. Minatus etiam fue-
rit invitatis & venire renuentibus, quod nemo illorum
gustaturus esset Cœnam suam. Hanc Parabolam Chris-

Rūs quidem non explicat, fatis tamen clarus est ex occasione, quā hanc Parabolam proposuit. Dixit enim unus ex convivis, cum quibus tunc prandebat: Beatus qui panem manducat in regno Dei. Ergo intelligitur Deus invitans homines ad panem comedendum in regno Dei, ad Cœlestes mansiones ac delicias. Admodum Tertij Præcepti, ne contemnamus invitationem ad regnum Dei. Excitamus etiam ad orandum: fiat voluntas tua, sicut in cœlis sic & in terra, ut pareamus nos vocanti DEO ad regnum suum, neve sinamus nos ab his transcendentibus & caducis bonis impediri.

P A R T E S.

I. De hujus Patri familiæ seria hospitum ad se & Canam suam invitatione.

II. De hujus Patri familiæ, adversus invitatos contemnentes vocationem, indignatione.

Atq; hæ sunt istæ Partes, quas hæc vice breviter & simpliciter tractare constituimus: Omnipotens & aeternus Deus, Pater noster Cœlestis dilectissimus, nobis omnibus benedicat, cunctaq; utiliter & fructuose cedere faciat.

PARS PRIMA.

In quā meditamur.

I. Parabolæ hujus occasionem.

Hanc indicat Evangelista referens, factum esse cum Christus tibi caperet in domo ejusdam Principis Phariseorum Sabbatho, & Christus doceret acumbentes convivas veram civilitatem in accumbendo. Ne quis proprio autem occuparet primum locum. Deinde mo-

neret de invitandis; quod non solum amici, fratres & cognati, sint invitandi, vel vivi; sed pauperes, debiles, claudi & coisci. Et pro his convivijs fiat retributio largissima in resurrectione justorum. Hoc cum audisset, quidam de sicut dñe cibis absentibus, dixit IESU: Beatus qui manducabit panem in regno Dei: Tunc CHRistus mox parabolam hanc proponit, de homine faciente cœnam magnam, & iuventaem mulierem. Et de invitatis nolentibus venire ad cœnam.

L. C. 1. Etiam in convivijs occasio querenda doctoribus Ecclesie, placide informandi homines, de rebus necessarijs & quæ in convivijs servari oporteat, idq; fiat cum adhuc hospites sobrij sint, non dum ebrij qui apti auditores vix sunt, nec corripientem, quantumvis modestum, ferre volunt; adeoq; illud Salomonis probat tenendum: Omnia suum tempus habent. Etiamq; opera danda, ut verbum oportunè proferant doctores, sic enim multum ædificant. Et hanc auditorum à suis doctoribus, informationem juxta verbum Dei, videtur Apost: Collos. 3. urgere dicendo: Habitetur in vobis verbum Dei opulenter. Coloss. 3. v. 16. 17.

L. C. 2. Cogitationes convivales optimæ sunt, quæ ascendunt in cœlum, cogitando: Beatus qui manducabit panem in regno Dei. Sapit hic cibus, corpus pascens, panis confortans cor & vnum latificans: At quanto jucundior erit cibus ille cœlestis, qui alit nos, non ad mortalitatem, sed ad immortalitatem. Manna, quod in deserto comedenterunt Israélites, yavis erat cibus, quamvis aliquos Israëlitarum hujus se duerit, & propter rea puniri sunt: sed aluit illos ad res ipsas, à morte preservare eos non potuit. Quod & Christus docet Joh. 6. dicens: Patres vestri comedenterunt Manna in deserto, &

mortui sunt, quisquis vero comederit de hoc pane, quae:
ego datus sum, vivet in eternum. Qui ergo in hac
vita in Christum credit, post hanc temporali mortem,
vivet in eternum. Si quis servaverit sermonem meum,
mortem non videbit. Excitat nos Christus ad vitam
eternam. Sunt ergo haec convivia terrestria, ex cibis
& potu terrestri instituta, manudictiones & occasiones
quædam, ad serias de cœlestibus convivijs suscipiendas,
cogitationes, ut dicamus: Beatus qui comedit panem
in regno Dei.

II. Primum documentum vel

signum serie voluntatis, hujus Patrisfamilias, in-
vitandi hospites ad coenam, antequam coenam institue-
retur. Hoc indicat Christus, dicens hunc hominem,
hunc Patremfamilias fecisse coenam magnam & vocal-
se multos, & misse servum suum hora coenæ, ut dice-
ret invitatis ut venirent, quia sunt parata omnia. His
verbis Christus ostendit, seriam voluntatem fuisse hujus
hominis, hujus Domini, hujus Patrisfamilias, ut veni-
rent ad se hospites: siquidem primò paravit omnia ad
splendidum convivium necessaria; Mactavit altilia sua;
Vinum comparavit: Palatum paravit; ut nihil decesset
ad hilaritatem & jucunditatem, ut esset magna & me-
morialis coena.

L. C. Siquidem CHRISTUS per hunc hominem,
quem vocat Dominum & Patremfamilias, intelligit Pa-
trem suum cœlestem, & omnium nostrum Patrem, in-
vitantem nos ad cœlestium bonorum fruitionem & com-
munionem, & quidem tam serio invitantem & vocan-
tem, ut evidenter appareret illum non simulare hic quic-
quam agere, sed serio; Vocando omnes homines, di-
vites

vites & pauperes, summos & infimos, sanos & agros;
in civitate & extra civitatem habitantes, utiq; non decet
ram bonam voluntatem negligere & contemnere.
Quātū stultum & temerarium tamē vocationem flocci
saceresquā sit noxiū & damnosum, ut in altera parte
videbimus, quin potius placeat nobis illud Davidicū,
Psal: 95. Hodiē si vocem ejus audieritis, nolite indurare
corda vestra.

III. Secundum documentum,

Non omisit invitationem convivarum., Sed pri-
mo omnes hospites quos volebat, invitavit ante cœnam
paratam, significans, ut moris est, se parasse liberalēm
cœnam, velle ut se convenirent, & secū exhilararentur.,
Deinde paulo ante cœnam, postquam Omnia parata es-
serent, neq; quicquam restaret parandum, sed ut accumu-
berent, jam mensæ & cibis paratis se appositis fruerē-
tur, servum mittit ut diceret in viatis, non ulterius cun-
ctandum, sed veniendū in aulam hujus Domini, omnia
esse parata, palatium ornatum, vinum, quo fruerentur
ad hilaritatem, esse in promptu. Præterea dicit Christus
hunc hominem, hunc Dominum, hunc Patrem fa-
milias vocasse multos, quod etiam ex invitatione colligi
poterit; invitati enim sunt, divites & pauperes, villa-
emptores, boum emptores, nuptias celebrantes, præte-
rea pauperes, debiles, coeci & claudi. Quos iussit Domi-
nus compellere intrate, h. e. quibuscumq; modis amicē
persuadere, ut sepositis, si quæ essent obstacula, venirent
ad paratam cœnam, ne locus relinquatur vacuus, cum
abundē omnia alijs suppeterent.

L. C. i. Servi invitantes adhanc cœnam sunt versi
bi Dei Ministri & Pastores, missi à Deo ad invitandum.

In V.T.^o Prophetæ & Patriarchæ. Et Deus ipse primus
invitavit primos Parentes ad cœlestem cœnam, quā per
peccatum privabantur promittens eis Salvatorem, qui pro
eis satisfaceret justitiæ Dei, ut iterum pateret eis aditus ad
hanc cœlestem cœnam; quod primum erat Evangelium
in mundo: vñz, pateret iterum Adamo & Eve & omniſ
bus eorum posteris, janua cœlestium ad quæ erant
conditi. In N.T. præco erat Johannes Baptista, clamans
in deserto: agite pœnitentiam, appropinquavit regnum
cœlorum; Christus ipse Dei filius prædicavit Evange-
lium, dicens: sic Deus dilexit mundum, ut filium suum
unigenitum daret, ut omnis qui credit in eum, non per-
eat, sed habeat vitam æternam. Non venit filius Dei
in mundum, ut judicet mundum, sed ut salvetur mun-
dus per eum, Joh. 3.

L. C. 2. Boni Ministri ægrè ferunt supinam audi-
torum negligentiam; non poslunt illos excusare coram
Deo. Sicut hic servus rogatur quidem ab invitatis, ut
excuset eos coram Patrefamilias & Domino hoc; Ve-
rū serv⁹ simpliciter refert calvum eorum prætextum,
nec potuit eos excusare, quin potius & servus quoq; pro-
didit suum zelum contra tales contemptores. Caven-
dum itaq; auditoribus, ne præbeant occasionem, per
contemptum verbi Dei, servis ejus conquerendi & di-
cendi: Domine, quis credit sermonibus nostris? aut
brachium Domini cui revelatum est? Vel cum Mose;
Quis credit quod tam grayiter irascaris? Quis timet
hanc tuam iram? Diligenter itaq; oraadum: Doce nos
Domine, quod nos oporteat mori, ut simus prudentes.
Psalm: 91. v. 11. 12. 13. & seqv.

IV. Tertium documentum

seria

seriæ voluntatis Dei, ut homines & quidem omnes, particeps evadant cœlestis cœnæ, hoc est: Sapientia mittit servum: antequam parata esset coena etant servi emissi ad invitandum; cum jam parata est, invitantur, non solum divites; sed etiam pauperes: non solum sani; sed ægroti, debiles, claudi, cæci &c. Ergo non propter munera vocat convivas; sed ut impleatur domus ejus, ut dapes liberalissime paratae, non sint frustra paratae, sed ut sint qui illis fruantur.

L. C. 1. Hinc videtur manifestè quam sit seria Dei voluntas, de omnium hominum salute, divitum ac pauperum. Hoc evidens est signum, Deum velle omnes salvos fieri, ad agnitionem veritatis pervenire. Nec vult ut nullus pereat. O dementes doctores, qui voluntatem i Dei aliter interpretantur, utiq; illi serpentes sunt, decipere volentes Eam. Ideoq; tales doctores fugiendi, sicut & Christus monet, Matth. 7: Cavete a falsis Prophetis, qui veniunt ad vos in vestitu ovium, intrinsecus lupi rapaces.

L. C. 2. Magno est solatio in hac invitatione omnibus pauperibus, miseris, infirmis & ægrotis, mutiliis & mancis, quod Deus eorum non obliviscatur in invitatione ad cœlestium honorū participationem. In hoc quidem mundo videtur a Deo proflus neglecti & deseriti, quippe laborantes paupertate & inedia, frigore & nuditate, infirmitate, cœcitate, alijsve langoribus, scatent, ulceribus ut Lazarus; Videntur tales esse super quos omnes flatus Dei sayiant, nec ullus sit adjutor. Verum Deus regnat in medio eorum, certis de causis vult eos his delicijs mundanis carere, dans illis interim necessaria, quamvis cum tribulatione, sed ad cœlestes epulas eos liberaliter invitati, adeò etiam ut summo desiderio

cos desideret, quare etiam servo mandat ut compellat
intrare; diligentissime incalcat esse voluntatem DEI
hanc de illis ut vealent, quod sint in gratia apud Deum,
non ex sua hacten temporali miseria, cogitent se a Deo esse
relictos, vel odio ab illo haberi; potius reputent has su-
as temporales calamitates pro veris Dei dilectionis si-
gnis & indicijs, cogitantes, juxta illud Ebr. 2: Deus fla-
gellat filium quem diligit.

PARS SECUNDA.

In Prima Parte patuit Patrisfamilias serua volum-
tas tractandi hospites, quo Dei voluntas de omnium
hominum salute eterna indicatur consideranda; In hac Secunda
Parte ex quo indignatio eius ad eis suscepitores vocationis sua.

In qua meditamur:

I. Causam indignationis &
comminationis hujus liberalis Domini & Patrisfa-
milias. Hic Dominus & Paterfamilias faciens Coenam ma-
gnam, liberalis fuit amans conversationis cum pluribus,
libenter benefaciens multis convivis, instruxit coenam
magistrorum, & multos semel iterumque invitavit, et renu-
unt invitatique venire, aliquot eorum utuntur frivilis excus-
tionibus. Quidam sic se excusavit: Agrum enim oportet
me exire & videre illum; Oro te, habe me excusatum. Alius
dixit: Quinq[ue], juga boum enim, vado ad probandum
illa; rogo te, habe me excusatum. Tertius dixit: Uxo-
rem duxi, & propterea venire non possum. Has excus-
ationes & tergiversationes refert servus rediens ad Do-
minum suum. Qua relatione vehementer commotus
bonus hic Paterfamilias, non quod improbaret haec vi-
tae genera, quibus se impediri a coena dicebant invitati,

sed quod sic dediti essent his, agro, bobus, uxori, ut non
ad exiguum tempus, ad aliquot horas vellent interesse
cœnz, cum postea possent hæc curare: adificare, arare,
cum uxore cohabitare.

L. C. Qvum etiam hic significatur cœlestis Patris
familias Dei indignatio & ira, aduersus contemptores
Evangelij & verbi sui, qui pluris faciunt temporalia, mo-
mentanea & caduca quam æterna, corporalia quam spi-
ritualia: Prohè descendū nunc hodieq; cautius abulare,
ne hoc modo iram Dei in se concitent hominū cōtem-
nendo verbum ejus. Nam nullū peccatū tam ægre fert
Deus, quam quod homines nolint audire & curare ver-
bum ejus. Non prohibet Deus emere & vendere, modo
candidē mercatura exerceatur & sine dolo & defrauda-
tione. Non prohibet adificare domos, modo ut fiat si-
ne aliorum danno & gravamine. Agrum possidere
Deus non improbat, modo sine aliorum injuria cōpare-
tur & possideatur. Alias si inuste acquirantur domus
& agri, provocatur indignatio & ira; ut Deus istis iniquis
posterioribus dicit: vñ vobis qui conjungitis domum ad
donum, & agrum agro copulatis, usq; dum nullus locus
supersit, ut habitetis ioli. Eta. 5. 8. Mich. 2. v. 1. 2. 3. 4. 5.
Nec improbat Deus recreationem honestam per Con-
vivia & nuptias. Nec cohabitationem cum uxore da-
manat: Est n. conjugium ordinatio divina; verūm im-
probatur horum enumeratorum præposterus amor,
quando homo non primum querit regnum Dei & ejus
justitiam, & postea cætera. Matth. 6. Vel quando homo
in totum dedit se his secularibus & transeuntibus, unicè
hæc querens, unicè his se oblectans & spirituale prorsus
negligens non sentit ullam famē omnino ita ut incipiat
delicere cibum ex verbo Dei. Hoc improbat Deus,

hoc ferre non potest, his indignatur & irascitur. Quare oremus Deum ut inclinet cor nostrum ad sua testimonia & non ad avaritiam Psal. 119. Ut infundat amorem cordibus nostris verbi sui & domus sue, ut queamus di-
cere, unum petij a Domino, ut maneam in domo Do-
mini Psal. 27. Item: latatus sum in his quae dicta sunt
mihi, in domum Dei ibimus. Psal. 122. Deserenda itaq;
propter verbum Dei domus, cum ita opus est facta, fra-
tres, sorores, parentes, agri. Matth. 19. Caveamus nobis
a curis & solicitudinibus hujus mundi, ne ut sentes no-
xii suffocent nos, ut verbum Dei in nobis fructificare
nequeat.

II. Mali quod minatur Pater-

familias à invitatis contemptoribus, descriptione.
Dico, inquit Paterfamilias, quod virorum istorum nul-
lus gustabit cœnam meam. Q. d. Paterfamilias: Scio
quidem hoc aliquando maxim opere desideraturos mē
cœnam, neq; enim in illorum domib; tales deliciae inves-
tiuntur, quales apud me in mea cœna habere possent,
hoc sciunt & ipsi; verū non offeretur eis in posterum
hæc gratia, quia se indignos faciunt dum ego voco eos,
silebo post hac, non vocabo, non extendam manus me-
as, non mittam servum meum ad eos, per me licebit ar-
re, & disficiare, sint domini dona eis tædeat horum. Scio
verò eos venturos antequam cœnam meam finivero,
nemo eorum particeps erit deliciarum harum, quas nul-
libi præterquam in mea cœna, habebunt. Nemo, in-
quit Paterfamilias, istorum virorum qui vocati fuer-
int gustabit cœnam meam.

L. C. Cum per Patremfamilias pernegantem quen-
quam virorum istorum qui vocati erant & vocationem
negle-

neglexerunt, gustaturum cœnam suam; significatur Deus ipse, qui postquam magnâ longanimitate tulit in gratitudinem contemnentium verbum suum, tandem excludit eos à cœna cœlesti: vel prorsus auffert ab eis verbum suum, & dat alij populo, libenter audienti illud vel post hanc temporalem mortem cum anima libenter reficeretur in cœlesti palatio, in sinu Abrahæ, in Paradiso, inde excludetur & in baratrum inferni detrudes tur. In flammas coniicietur, ubi stridor dentium & fletus, ubi tenebrae extremæ; Corpus in extremo die impiaæ animæ adjungetur, ut pœnas unâ sustineat intolerabiles, optabunt impij mortem, sed mors fugiet ab eis. Quare iterum audiamus tubam illam Davidicam: Hodie si vocem audieritis, nolite obdurare corda vestra. Et illud Apostolicum: Surge qui dormis. Et illud Christi: Vigilate ergo, quia nescitis quâ hora Dominus uester venturus sit. Quocunq; arbor ceciderit, ibi malebit.

Protector noster in te sperantii in D'Euſ, ſine quo nihil eſt validum, nihil sanctum, multiplicata ſuper nos misericordiam tuam, ut te rectores te Duce, non aſternentes cœnam tuam, ſic tranſeamus per bona temporalia, ut non amittamus eterna, Per Dominum nostrum I E S U M Chr. Amen.

Benedictio, & Claritas, & Sapientia, & Gratiarum agio, & Honor, & Virtus, & Fortitudo, Deo nostro, in ſecula ſeculorum, Amen. Apoc. 7. v. 12.

Q U Ä S T I O N E S.

Cur prædicatio Evangelij vocetur Cœna?

Vocat autem prædicationem Evangelij Cœnam, quæ circa vesperam poſtrera diei parte haberi ſoleat.

Sex enim millia annorum mundus, & deinde conflagratio, juxta traditionem domus Eliæ. Duo

Duo Millia inane.

Duo Millia Lex.

Duo Millia dies Messiae.

Erunt igitur dies Messiae extremi seu novissimi dies mundi, ita ut prædicatio Evangelij de Messia crucifixo & resuscitato per totum terrarum orbem, sit futura cæna circa vesperam in postrem diei seu mundi parte, sicut Prophetæ & Apostoli vocant. Joël: 2. Et erit in novissimis diebus, dicit Deus: Effundam de Spiritu meo super omnem carnem. Et prophetabunt filii vestri & filiae vestrae & Juvenes vestri visiones videbunt, & seniores vestri somnia somniabunt.

II. *Quomodo fit compulsion ad Cenam?* Resp.

Hoc verbum, compelle intrare, dulcissima consolatio parvulo & miserrimo gregi eorum qui compelluntur, h. e. præcipue nobis antea perditis & condemnatis gentibus, quo Deus suam ineffabilem gratiam erga nos considerandam proponit. Necesse enim est ineffabilem Dei dilectionem erga nos esse, cum se per hoc verbum tam cupidum nostræ salutis esse ostendat, ut etiam mandet, non solum amanter vocari & exhortari miseros peccatores ad hanc suam Cenam, sed & compelli & cogi, nec ab hac coactione suos servos desistere velit, donec ad hanc cenam miseri veniant, per quod satis ostendit, se eos non a se repellere, nec ipsos periire velle, modo huic compulsioni contumaciter non contradicant, ita ut verum sit, quod Taulerius dixit: Deum multò esse promptiorem ad nos juvandos & salvandos, quam nos accipiendum & petendum sumus. Et nihil magis cupit

& exigit, quam ut ad accipiendam ipsius gratiam, corda nostra quam latissime aperiamus.